

20.3.2015

**MRL 64.2 §:n mukainen neuvottelu Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan
tuulivoimapuistokokonaisuuden osayleiskaavojen (Piiparinmäen ja Murtomäen alueet)
osallistumis- ja arviointisuunnitelmien riittävydestä.**

Aika:	17.2.2015 klo 13.00-15.30
Paikka:	Kainuun ELY-keskus
Läsnä:	Kari Pehkonen, Kainuun ELY-keskus Liisa Korhonen, Kainuun ELY-keskus Jouko Saastamoinen, Kainuun ELY-keskus Sanna Schroderus, Kainuun Liitto, aluesuunnitteluasiantuntija Irmeli Hanka, Kajaanin kaupunki, yleiskaava-arkkitehti Ismo Vendelin, Kajaanin kaupunki, yleiskaavasuunnittelija Inkeri Neuvonen, Kajaanin kaupunki, ympäristönsuojelusuunnittelija Jouko Nissinen, Pyhännän kunta, kunnanjohtaja Timo Aitto-Oja, Pyhännän kunta, rakennustarkastaja Janne Kumpulainen, Kainuun luonnonsuojelupiiri ry, toiminnanjohtaja Jarmo Yliluoma, Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry, puheenjohtaja Katja Moisio, Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry, suurpetoasiantuntija Olli-Matti Tervaniemi, Metsähallitus Laatumaa Juha-Matti Märijärvi, Ramboll Finland Oy, kaavojen projektikoordinaattori
Videoyhteys:	Hilkka Lempiäinen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Liisa Kantola, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Leila Kantonen, Pohjois-Savon Ely-keskus, alueidenkäytön ylitarkastaja Juha Perho, Pohjois-Savon Ely-keskus, ylitarkastaja Antti Lammi, Pohjois-Savon Ely-keskus, ympäristöylitarkastaja Mikko Kajanus, Vieremän kunta, tekninen johtaja Mikko Rummukainen, Pohjois-Savon liitto, suunnittelija Mika Welling, Pöyry Finland Oy, projektipäällikkö Annemari Kari, Pöyry Finland Oy, projektipäällikkö

Järjestäytyminen

Neuvottelun puheenjohtajaksi valittiin Kari Pehkonen ja sihteeriksi Liisa Korhonen.

Neuvottelualoitteen syyt ja neuvottelun oikea-aikaisuus

Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry ja Kainuun luonnonsuojelupiiri ry kertoivat esittäneensä neuvottelua Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä seuraavien syiden vuoksi: Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan tuulivoimahanke on muuttunut merkittävästi YVA-menettelyn päättymisen jälkeen, selvitykset eivät ole lajikohtaisia eivätkä ne etene johtopäätöksiin; OAS:ssa on esitetty selvityksistä löyhä kuvaus, joka ei vastaa OAS:n tarkoitusta.

Kajaanin Kaupungin näkemyksen mukaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman täydennystarve olisi tarkoituksenmukaista esittää ensin kaavasta vastaavalle kunnalle ja jos se ei tuota tulosta, tehdä vasta sitten neuvottelualoite ELY-keskukselle. Kajaanin kaupungin oma intressi on, että saadaan aikaan riittäviin selvityksiin perustuva kaava.

Pyhännän kunnan taholta kerrottiin, että heillä osallistumis- ja arviointisuunnitelmat ovat koko kaavaprosessin ajan nähtävillä ja niitä päivitetään.

Todettiin, että neuvottelu OAS:n riittävydestä on maankäyttö- ja rakennuslain perusteella oikea-aikainen, koska kaavaehdotusta ei ole vielä asetettu nähtäville.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmien esittely

YVA-selostuksen valmistuttua aluksi kolmen kunnan (Vieremä, Kajaani, Pyhäntä) alueella sijainnut Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan kaava-alue jaettiin pohjoisosan Piiparinmäen (Pyhäntä, Kajaani) ja eteläosan Murtomäen (Kajaani, Vieremä) kaava-alueiksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja selvityksiä on täydennetty valmisteluvaiheen kuulemista varten. Myös Natura-arvioinnit on täydennetty. Piiparinmäen tuulivoimapuiston kaavahankkeen OAS:ssa Murtomäen kaavahanketta kuvattiin ainoastaan sanallisesti, koska sen luonnos oli vielä suunnittelun alla. Murtomäen kaavahankkeen OAS:ssa pystyttiin esittämään jo kartalla kummankin tuulivoimahankeen eli koko Piiparinmäen-Murtomäen tuulivoimapuistokokonaisuuden kaava-alueet.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmien käsittely

Todettiin, että Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan aluekokonaisuus vaikutti hankkeen käynnistämisenvaiheessa erittäin sopivalta tuulivoimakäyttöön: alue on lähes asumaton eikä siihen näytännyt kohdistuvan juurikaan luonnonsuojelutarpeita. YVA- menettelyyn ja yleiskaavaprosesseihin liittyvien selvitysten ja vaikutusarviointien edetessä hankealueella on ilmennyt olevan jopa kansainvälisesti merkittäviä luontoarvoja, joiden huomioon ottamista jatkosuunnittelussa on vaadittu YVA- ja kaavaprosesseihin liittyvien kuulemisten yhteydessä. Nämä luontoarvot voivat aiheuttaa lisäselvitystarpeita myös parhaillaan laadittavana olevalle Kainuun tuulivoimamaakuntakaavalle. Kainuun liiton mukaan voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa ei ole käsitelty tuulivoimarakentamista. Piiparinmäen ja Murtomäen alueet sijaitsevat Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan luonnoksessa osoitetuilla tuulivoimaloiden alueella. Piiparinmäen ja murtomäen tuulivoimapuistohankkeiden etenemisessä on otettava huomioon voimassa oleva Kainuun maakuntakaava. Todettiin, että Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei myöskään ole käsitelty tuulivoimaa. Ympäristöministeriössä on vahvistettavana parhaillaan Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan 1. vaihekaava, jossa on esitetty Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan aluekokonaisuudelle tuulivoimaloiden alue. Pohjois-Savon liiton mukaan osayleiskaavatyö toteuttaa ympäristöministeriön vahvistamaa Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavaa. Tuulivoimaloiden määrä, tehot ja täsmällinen sijainti määritellään kuntien osayleiskaavoituksessa.

Metsähallitus kritisoi sitä, etteivät viranomaiset tuoneet esille esim. suden reviiritietoja hankealueelta jo YVA-menettelyn ohjelmavaiheessa. Yhteysviranomaisen totesi vaatineensa susi -selvitysten täydentämistä YVA-selostuksesta antamassaan lausunnossa.

lisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry kertoi tuoneensa esille suden asumisen Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan tuulipuiston hankealueella niin pian, kuin se YVA-menettelyyn liittyen oli mahdollista.

Kainuun ELY-keskuksen näkemyksen mukaan nyt kyseessä olevan tuulivoimapuistojen aluekokonaisuuden merkitystä ennen kaikkea suurnisäkkäiden ekologisille yhteyksille (itärajalta Maanselän kautta lounaan suuntaan) on käsitelty hankesuunnittelun yhteydessä hyvin puutteellisesti. Samoin tuulivoimaloiden aiheuttama laajan asumattoman alueen pirstoutuminen on pidettävä keskeisemmin esillä.

Keskusteltiin useista yksityiskohtaisista luonnonsuojelukysymyksistä kuten tuulipuistokokonaisuuden vaikutuksesta yksittäisten lajien kuten suden, metsäpeuran, ahman, metsähanhen (mm. Petäjäjokivarsi), kotkan ja lepakon esiintymiseen hankealueella ja sen lähiympäristössä. Nähtiin tarpeelliseksi selvittää pesimälintukartoituksen täydennystarve. Pohjois-Savon ELY-keskus esitti Murtomäen kaava-alueen osittaista laajentamista luonnonsuojelutavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi sekä vaikutusarvioinnin täydentämistä IBA-alueelle sijoittuvan voimalan nro 1 osalta. Pohjois-Savon ELY-keskus esitti lisäksi Murtomäki-nimisen mäkiseudun luontoarvojen tarkempaa selvittämistä vuonna 2015 ja voimaloiden mahdollista uudelleen sijoittelua saatavan tiedon, mm. melu- ja linnustovaikutuksien, pohjalta. Todettiin, että hankesuunnittelun yhteydessä on tullut kaiken aikaa lisätietoa Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan aluekokonaisuuden luontoarvoista ja tietoa on tulossa vielä lisää.

Pohjois-Savon ELY-keskus on inventoinut soidensuojelun täydennysohjelman selvityksenä Petäjäjärven suoalueen, joten siltä on tarvittaessa saatavissa tästä kohteesta tuoretta tietoa.

Jatkotoimet

Kaavaselvityksiä ja vaikutusarviointeja täydennetään tarpeelliseksi katsottavilta osin kaavoitustyön yhteydessä. Metsähallitus on yhteydessä Luonnonvarakeskukseen saatavilla olevan suurpeto- ja peuratiedon selvittämiseksi. Metsähallitus on järjestämässä maaliskuussa työneuvottelua Luonnonvarakeskuksen ja ELY-keskusten kanssa, johon myös asianosaisten kuntien osallistuminen katsottiin tarpeelliseksi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on syytä täydentää sen tiedon pohjalta, mikä on tullut esille tässä OAS:n riittävydestä käydyssä neuvottelussa ja sen järjestämisestä tehdyssä esityksessä, kaavaluonnoksista saadussa palautteessa sekä em. maaliskuussa pidettävässä työneuvottelussa (Metsähallitus, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Kainuun ELY-keskukset, asianosaiset kunnat).

Täydennetyt osallistumis- ja arviointisuunnitelmat lähetetään kommentoitavaksi ennen nähtäville asettamista OAS:n riittävydestä käytyyn neuvotteluun osallistuneille henkilöille.

Asianomaiset kunnat asettavat nähtäville päivitetyt osallistumis- ja arviointisuunnitelmat.

Muut asiat ja kokouksen päättäminen

Ei ollut muita asioita. Kari Pehkonen päätti kokouksen klo 15.30.

Liisa Korhonen
sihteeri